

Teden gozdov 2023: Gozdovi prihodnosti nujno potrebujejo gozdarje

Že več kot 50 let se v organizaciji gozdarske stroke v zadnjem tednu maja po vsej Sloveniji zvrstijo številni dogodki, namenjeni različnim generacijam, a s skupnim ciljem – predstaviti pomen gozda in gozdarstva za družbo. V Tednu gozdov, ki je letos potekal med 22. in 28. majem, so se zvrstile različne razstave, srečanja, predavanja, izobraževanja, pohodi in organizirana vodenja po gozdnih učnih poteh. Rdeča nit dogodkov so bili gozdovi prihodnosti.

Na otvoritveni slovesnosti je direktorica Gozdarskega inštituta Slovenije, dr. Nike Krajnc, v nagovoru izpostavila številne vloge gozdov ter različnost pričakovanj deležnikov do gozda – od splošne javnosti, lastnikov gozdov, naravovarstvenikov do gospodarstva in gozdarjev. Opozorila je, da se danes svet spreminja hitreje

in da je prilagajanje na spremembe težko za vse, še posebej pa za gozd, kjer se spremembe praviloma dogajajo počasi. Za boljše razumevanje podnebnih sprememb ter njihovega vpliva na gozd zato družba potrebuje raziskave in močno gozdarstvo, ki je sposobno odgovarjati na izzive in vprašanja družbe. »Ljudje potrebujemo gozdove, ampak gozdovi nujno potrebujejo gozdarje. Torej je čas, da družba spozna, da nujno potrebuje nas, gozdarje,« je še poudarila Krajncева.

Zavod za gozdove Slovenije vidi gozdove prihodnosti predvsem v luči odpornih gozdov, ki bodo kljubovali podnebnim spremembam, vse pogostejšim naravnim ujmam in napadom škodljivih organizmov. Direktor Zavoda za gozdove Slovenije Gregor Danev opaža glavne prihodnje izzive pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji v

Slika 1: Direktorica Gozdarskega inštituta Slovenije, dr. Nike Krajnc, je v nagovoru na otvoritveni slovesnosti Tedna gozdov 2023 izpostavila številne vloge gozdov ter različnost pričakovanj deležnikov do gozda.

Slika 2: Odporni gozdovi so tisti, ki so genetsko pestri, imajo avtohtone in rastiščem prilagojene drevesne vrste, mešano drevesno sestavo ter raznomerne sestoje. Kot je poudaril direktor Zavoda za gozdove Slovenije Gregor Danev, bodo taki gozdovi lažje kljubovali podnebnim spremembam, naravnim ujmam in škodljivim organizmom.

prilagajanju drevesne sestave v gozdnih sestojih. V ospredju bo povečevanje stabilnosti in odpornosti gozdnih sestojev, njihovo mozaično strukturiranje in pravočasno redčenje odrasčajočih gozdnih sestojev. »Ko govorimo o odpornih gozdovih, imamo v mislih tudi genetsko pestrost gozdov, avtohtone in rastiščem prilagojene drevesne vrste, mešano drevesno sestavo ter raznomerne sestoje,« je še dodal Danev.

Zbrane so na dogodku nagovorili tudi minister za naravne vire in prostor Uroš Brežan, državni sekretar za gozdarstvo in lovstvo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Darij Krajčič, državni sekretar na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo Uroš Vajgl, dr. Jure Gašparič, državni sekretar na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter prodekan za področje gozdarstva na biotehniški fakulteti prof. dr. Klemen Jerina. Po končani otvoritveni slovesnosti so udeleženci nadaljevali z že trinajstim znanstvenim srečanjem GOZD in LES: Gozd prihodnosti. Odprl ga je akademik Mitja Zupančič z uvodnim predavanjem Endemizem v flori Slovenije. Raziskovalci s področja gozdarstva,

Slika 3: Osrednji dogodek ob letošnjem Tednu gozdov je potekal na Mariborskem Pohorju, kjer sta bila prikazana pomen bukke za vzpostavitev odpornih pohorskih gozdov in spremembe, ki jih v gozdarstvo in upravljanje z gozdovi prinaša digitalizacija.

lesarstva in papirništva so na srečanju obravnavali probleme prihodnosti in predstavili izhodišča za razumevanje procesov ter ukrepe za prihodnost gozdov in rabe lesa.

Uporaba sodobnih digitalnih orodij

Osrednji dogodek ob Tednu gozdov pa je potekal na Mariborskem Pohorju, kjer sta bila prikazana pomen bukve za vzpostavitev odpornih pohorskih gozdov, ki bodo lažje kljubovali naravnim ujmam, in spremembe, ki jih v gozdarstvo in upravljanje z gozdovi prinaša digitalizacija. Uspešno usklajevanje in sodelovanje z več kot 400.000 zasebnimi lastniki, ki imajo v lasti tri četrtine slovenskih gozdov, predstavlja velik izziv za gozdove prihodnosti. Vse več je novih lastnikov gozdov, ki po dedovanju slabo poznajo, kakšne so njihove obveznosti v gozdu, kako ga negovati, kje so meje zemljišča. Da bi jih ustrezno opolnomočili, je Slovenija pridobila evropska sredstva za projekt eGozdarstvo, ki je sestavni del naložbe v Digitalni prehod na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva, ki v okviru Načrta za okrevanje

in odpornost prispeva k digitalnemu prehodu. Z eGozdarstvom bo Zavod za gozdove Slovenije nadgradil infrastrukturo in osnovna sredstva, z digitalizacijo in centralizacijo procesov pa bo povezal deležnike v gozdnem procesu in zagotovil uporabniku prijazne digitalne javne storitve. Digitalna preobrazba bo zagotovila racionalizacijo upravnih in strokovnih nalog, predvsem pa učinkovitejše in hitrejšo poslovanje s strankami. »Do konca prihodnjega leta načrtujemo vzpostavitev e-pisarn in e-opreme v gozdarstvu, do konca leta 2026 pa postavitev gozdarskega informacijskega sistema in aplikacije e-gozd. Ta bo lastnikom gozdov na enem mestu omogočala vpogled v zgodovino razvoja in gospodarjenja z gozdovi ter realizacijo možne izvedbe,« je dodal Danev.

Svoje poglede na gozdove prihodnosti so na dogodku strnili še mag. Alenka Korenjak z direktorata za gozdarstvo in lovstvo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, podžupan Mestne občine Maribor dr. Peter Samo Medved, Marjan Hren, predsednik Zveze lastnikov gozdov Slovenije, dr. Aleš Kadunc,

Slika 4: Potujoča razstava Pohorka prikazuje pomen bukve in bukovih gozdov v preteklosti, njen razvoj in postopno vračanje v pohorske gozdove.

Gozdarstvo v času in prostoru

direktor Slovenskih državnih gozdov, in Tea Drevišek iz Urada za komunalno, promet in prostor, ki je predstavila mestne gozdove in njihov pomen za občane. Udeleženci so si lahko ogledali tudi predstavitev projekta DIGI gozd, v sklopu katerega je Biotehniška fakulteta UL v sodelovanju z

Zavodom za gozdove Slovenije razvila orodja za napovedovanje razvoja gozdov in podporo pri odločanju glede načrtovanja ukrepov v gozdu.

Tina DOLENC

Foto: Zavod za gozdove Slovenije

Slika 5: Predstavitev projekta DIGI gozd in aplikacije, ki je v pomoč pri napovedovanju razvoja gozdov in podporo pri odločanju glede načrtovanja ukrepov v gozdu.